

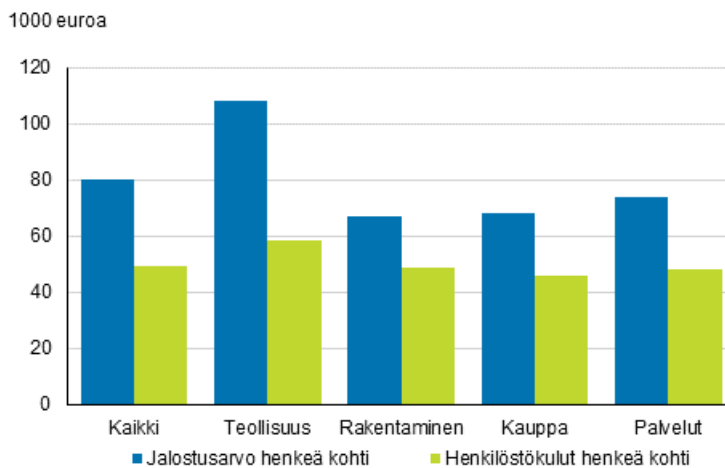
Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto

2018

Yritysten jalostusarvosta 62 prosenttia henkilöstökuluihin 2018

Yritysten (TOL B – S, pl. K) yhteenlaskettu jalostusarvo oli 112,2 miljardia euroa. Jalostusarvoa kertyi 2,8 miljardia euroa enemmän kuin edellisvuonna. Palkkoja ja muita henkilöstökuluja maksettiin 69,3 miljardia euroa. Näin jalostusarvon ja henkilöstökulujen suhde eli reaalitytuottavuus oli 1,6 vuonna 2018. Yritysten tuottama jalostusarvo henkeä kohti oli 80 000 euroa. Vastaavasti henkilöstökuluja maksettiin 49 000 henkeä kohti. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen Rakenne- ja tilinpäätöstilastosta.

Yritysten jalostusarvo ja henkilöstökulut henkeä kohti 2018

Päätoimialoittain tarkasteltuna on koko teollisuuden (TOL B – E) tuotannon tehokkuus omaa luokkaansa. Vuonna 2018 teollisuusyritykset tuottivat jalostusarvoa 108 000 euroa henkeä kohti ja vastaavasti teollisuudessa maksettiin henkilöstökuluja 58 000 euroa per henkilö. Muilla päätoimialoilla yhden henkilön tuottama vuotuinen jalostusarvo oli keskimäärin 67 000 – 73 000 ja henkilöstökulut 46 000 – 49 000 euroa.

Yritysten henkilöstön määrä kasvoi 2018

Yritysten lukumäärä oli vuonna 2018 yhteensä 360 800. Yritysten lukumäärä laski noin prosentin edellisen vuoden tasosta. Yritysmäärä kasvoi eniten kiinteistöalalla (toimiala 68) ja laski eniten metsäalalla (toimiala 02).

Yritysten henkilöstön määrä kasvoi noin 43 000 henkilötyövuotta (3 %) vuonna 2018. Yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli 1,5 miljoonaa kokoaikaiseksi muunnettuna. Henkilöstön määrä nousi eniten talonrakentamisen ja työllistämistoiminnan toimialoilla (toimialat 41 ja 78). Talonrakentamisessa ja työllistämistoiminnassa vuosimuutos oli 9 %. Henkilöstön määrä laski eniten maa- ja vesirakentamisessa sekä varastoinnin ja liikennettä palvelevan toiminnan alalla (toimialat 42 ja 52).

Henkilöstön määrä kasvoi henkilöstömäärältään suuremmissa yrityksissä, mutta laski pienimmissä yrityksissä. Kooltaan mikroyrityksiin kuuluvissa yrityksissä henkilöstön kokonaismäärä laski noin 2 %.

Tiedot perustuvat verohallinnon veroaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omilla kyselyillä. Tässä julkistuksessa esitetyt tiedot perustuvat yritysyksiköihin. Lisäksi Rakenne- ja tilinpäätöstilastosta on saatavissa edelleen myös oikeudellisiin yksiköihin (y-tunnuksin) perustuvia tilinpäätöstietoja.

Sisällys

Yritysten tuottavuus ja kannattavuus 2018.....	4
Teollisuuden tuottavuus ja henkilöstökulut.....	4
Yritysten kannattavuus.....	4
Rahoitus ja investoinnit.....	5

Taulukot

Taulukko 1. Päätoimialojen rakenne 2018.....	4
--	---

Liitetaulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yritysten liikevaihto toimialoittain 2017–2018.....	7
Liitetaulukko 2. Yritysten jalostusarvo toimialoittain 2017–2018.....	7

Kuviot

Kuvio 1. Teollisuuden jalostusarvo ja henkilöstökulut henkeä kohti 2018, tuhansia euroa.....	4
Kuvio 2. Päätoimialojen käyttökateprosentti 2017 - 2018.....	5
Kuvio 3. Teollisuuden (TOL C) kannattavuus 2017 - 2018.....	5
Kuvio 4. Yritysten rahoitustulos ja investoinnit 2016 – 2018.....	6

Tietojen tarkentuminen.....	8
Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	10

Yritysten tuottavuus ja kannattavuus 2018

Rakenne- ja tilinpäätöstilasto sisältää yli 277 000 yrityksen (yritysyksikön) tilinpäätöstietoja vuodelta 2018. Yrityksiä oli noin 1 200 vähemmän kuin edellisvuonna. Tilastossa ovat mukana teollisuus (Toimialat B-E), rakentaminen (F), kauppa (G) sekä palvelut (H-S, pl. K). Toimialojen liikevaihto ilman sisäisiä eriä oli 417,5 miljardia euroa. Liikevaihtoa kertyi 22,8 miljardia eli 5,8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017.

Taulukko 1. Päätoimialojen rakenne 2018

	Yrityksiä	Henkilöstö	Liikevaihto milj. euroa
Koko teollisuus (B-E)	23 200	327 800	151 757
Rakentaminen (F)	40 800	171 600	37 720
Kauppa (G)	40 300	238 700	118 900
Palvelut (H-S, pl. K)	173 100	666 000	109 116
Yhteensä	277 400	1 404 100	417 493

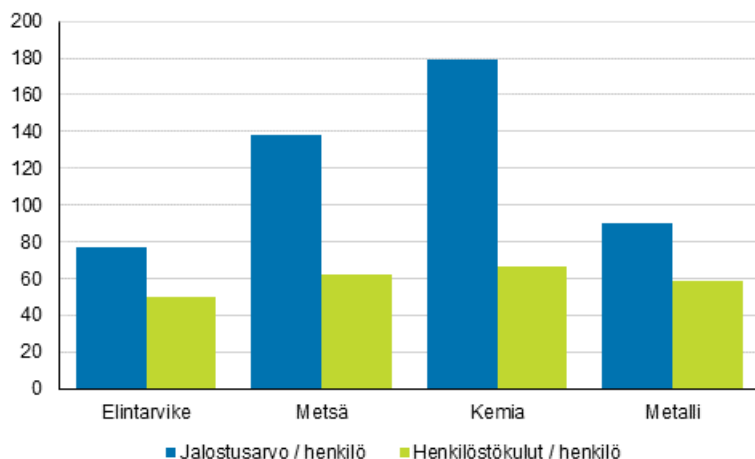
Teollisuuden tuottavuus ja henkilöstökulut

Keskeisimpiä tuottavuutta kuvaavista mittareista on jalostusarvo suhteutettuna henkilöstön määrään. Teollisuusyritysten (TOL C) jalostusarvo oli 98 000 euroa henkeä kohti vuonna 2018. Kun jalostusarvon ohella tarkastellaan henkilöstökulujen määrää, nähdään kuinka paljon aikaan saatu tuotos maksaa. Teollisuusyritykset maksoivat henkilöstökuluja keskimäärin 58 000 euroa henkeä kohti vuonna 2018.

Seuraavassa tarkastellaan tuottavuutta ja henkilöstökuluja teollisuuden päätoimialojen välillä vuonna 2018.

Alla olevasta kuviosta nähdään kuinka kemianteollisuus tuottaa eniten jalostusarvoa työntekijää kohti eli 179 000 euroa ja henkilöstökuluja maksettiin 67 000 euroa. Myös metsäteollisuudessa tuottavuus oli suhteellisen korkealla tasolla. Alhaisin tuottavuus oli elintarviketeollisuudessa, jossa jalostusarvoa kertyi 77 000 ja henkilöstökulut olivat 50 000 euroa per työntekijä.

Kuvio 1. Teollisuuden jalostusarvo ja henkilöstökulut henkeä kohti 2018, tuhansia euroa

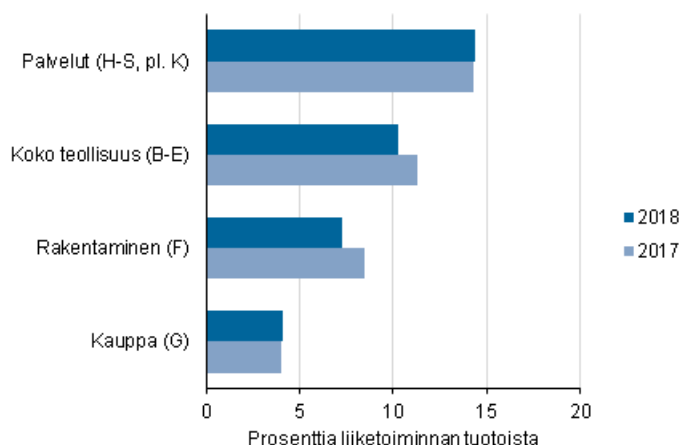

Yritysten kannattavuus

Käyttökate muodostuu karkeasti määriteltynä siten että jalostusarvosta vähennetään henkilöstökulut. Käyttökate on yksi tärkeimpiä operatiivisen toiminnan kannattavuuden mittareita. Käyttökatteella mitaten toimialojen kannattavuus vaihtelee paljon. Edellisvuoden suotuisa taloudellinen kehitys hytyi vuonna 2018 mikä näkyy kannattavuuden heikkenemisenä koko teollisuudessa (TOL B – E) ja etenkin rakentamisessa (TOL F). Rakentamisen kannattavuus heikkeni 1,2 prosenttiyksikköä. Kaupan (TOL G)

ja palvelujen (TOL H – S pl. K) toimialoilla muutokset olivat lievästi plussalla. Näillä aloilla käyttökateprosentti nousi 0,1 prosenttiyksikön verran. Palveluajalojen käyttökateprosentti on ollut merkittävästi isompi kuin muilla päätoimialoilla ja se oli yli 14 prosenttia liiketoiminnan tuotoista vuonna 2018.

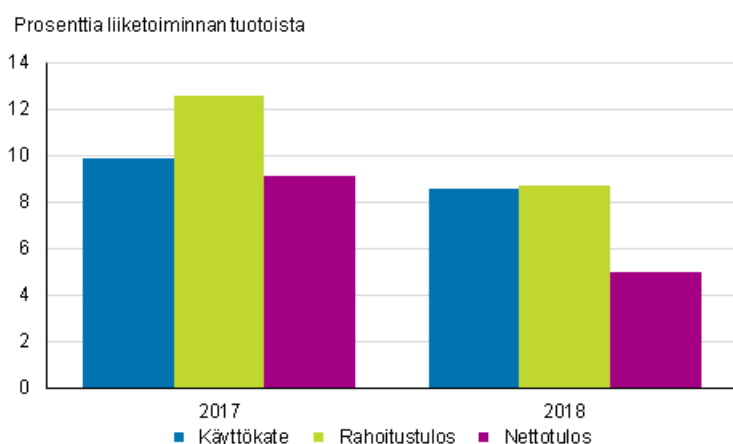
Kuvio 2. Päätoimialojen käyttökateprosentti 2017 - 2018

Kaikkien teollisuusyritysten (TOL B-E) liiketoiminnan tuotot olivat 156 miljardia euroa vuonna 2018. Ne kasvoivat 10,4 miljardilla eurolla edellisvuodesta. Liiketoimintakuluihin meni 9,8 miljardia euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Näin käyttökate kertyi 601 miljoonaa vähemmän kuin edellisvuonna, joskin käyttökateprosentti putosi 1,1 prosenttiyksikköä 10,3 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista.

Tehdasteollisuuden (TOL C) kannattavuuden edellisvuoden koheneminen kääntyi laskuun. Tälle toimialalle kertyi käyttökate 11,7 miljardia mikä on 966 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Elektroniikkateollisuuden (TOL 26) vuoden 2017 muhkea lähes 2,7 miljardin euron rahoitustulos on jo historiaa ja nyt se oli 1,3 miljardia miinuksella. Koko tehdasteollisuuden rahoitustulos laski 4,3 miljardilla 11,8 miljardiin euroon. Rahoitustulos oli 8,7 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Sekä nettotulos että kokonaistulos heikkenivät edellisvuodesta. Nettotulos oli 5,0 ja kokonaistulos 6,5 prosenttia liiketoiminnan tuotoista vuonna 2018.

Kuvio 3. Teollisuuden (TOL C) kannattavuus 2017 - 2018

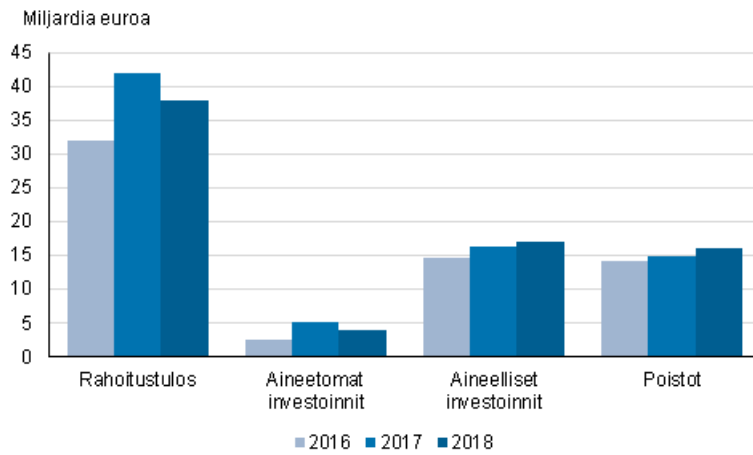

Rahoitus ja investoinnit

Yritykset kerryttivät rahoitustulosta yhteensä 37,6 miljardia, kun se edellisvuonna oli 41,5 miljardia euroa. Yritykset investoivat aineettomaan 4,0 ja aineelliseen käyttöomaisuuteen 17,3 miljardia eli yhteensä 21,3

miljardia euroa vuonna 2018. Vuotta aiemmin käyttöomaisuusinvestoinnit olivat vajaat 22,4 miljardia eli tuotantopääoman ylläpitoon ja laajentamiseen käytettiin 4,9 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin yhteensä 16,0 miljardia.

Kuvio 4. Yritysten rahoitustulos ja investoinnit 2016 – 2018

Liitetaulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yritysten liikevaihto toimialoittain 2017–2018

	Liikevaihto, 1000 euroa		Vuosimuutos %
	2017	2018	
B Kaivostoiminta ja louhinta	2 033 914	2 225 026	9,4
C Teollisuus	123 675 731	132 090 673	6,8
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	12 427 476	14 475 811	16,5
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	3 001 003	2 975 369	-0,9
F Rakentaminen	36 265 737	37 720 277	4,0
G Kauppa	114 539 035	118 906 091	3,8
H Kuljetus ja varastointi	22 325 406	23 117 699	3,5
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	6 756 204	7 054 161	4,4
J Informaatio ja viestintä	20 956 228	22 009 744	5,0
L Kiinteistöalan toiminta	10 101 140	12 430 439	23,1
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	15 150 369	15 989 707	5,5
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	12 290 952	12 774 039	3,9

Liitetaulukko 2. Yritysten jalostusarvo toimialoittain 2017–2018

	Jalostusarvo, 1000 euroa		Vuosimuutos %
	2017	2018	
B Kaivostoiminta ja louhinta	806 217	826 577	2,5
C Teollisuus	29 753 247	29 385 421	-1,2
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	3 580 571	3 974 760	11,0
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	1 224 682	1 201 900	-1,9
F Rakentaminen	11 538 997	11 528 582	-0,1
G Kauppa	15 656 972	16 299 839	4,1
H Kuljetus ja varastointi	8 299 904	8 429 559	1,6
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	2 491 851	2 588 735	3,9
J Informaatio ja viestintä	9 723 535	10 010 246	2,9
L Kiinteistöalan toiminta	4 546 870	5 183 401	14,0
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	7 662 056	8 102 368	5,7
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	6 403 109	6 793 333	6,1

Tietojen tarkentuminen

Tietojen tarkentuminen ennakon ja lopullisen tilaston välillä 2018

		1 000 euroa		Vuosimuutos
		2018, ennakko	2018, lopullinen	%
B Kaivostoiminta ja louhinta	Aineelliset nettoinvestoinnit	255 198	253 919	-0,5
	Jalostusarvo	829 123	826 577	-0,3
	Kayttokate	483 081	480 295	-0,6
	Liikevaihto	2 224 716	2 225 026	0,0
	Nettotulos	105 938	106 657	0,7
C Teollisuus	Aineelliset nettoinvestoinnit	3 806 423	3 802 760	-0,1
	Jalostusarvo	31 063 419	29 385 421	-5,4
	Kayttokate	13 427 273	11 724 388	-12,7
	Liikevaihto	132 318 671	132 090 673	-0,2
	Nettotulos	8 451 266	6 848 490	-19,0
F Rakentaminen	Aineelliset nettoinvestoinnit	892 118	844 269	-5,4
	Jalostusarvo	11 511 228	11 528 582	0,2
	Kayttokate	2 771 227	2 773 513	0,1
	Liikevaihto	37 731 833	37 720 277	0,0
	Nettotulos	2 149 485	2 152 354	0,1
G Kauppa	Aineelliset nettoinvestoinnit	1 395 376	1 317 785	-5,6
	Jalostusarvo	16 224 098	16 299 839	0,5
	Kayttokate	4 903 661	4 986 134	1,7
	Liikevaihto	119 033 190	118 906 091	-0,1
	Nettotulos	2 718 736	2 676 465	-1,6
H Kuljetus ja varastointi	Aineelliset nettoinvestoinnit	1 698 874	1 673 260	-1,5
	Jalostusarvo	8 411 818	8 429 559	0,2
	Kayttokate	2 393 454	2 406 974	0,6
	Liikevaihto	23 099 244	23 117 699	0,1
	Nettotulos	653 303	701 056	7,3
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	Aineelliset nettoinvestoinnit	215 283	206 694	-4,0
	Jalostusarvo	2 544 230	2 588 735	1,7
	Kayttokate	477 365	500 360	4,8
	Liikevaihto	6 937 222	7 054 161	1,7
	Nettotulos	142 273	140 860	-1,0
J Informaatio ja viestintä	Aineelliset nettoinvestoinnit	1 470 160	1 441 683	-1,9
	Jalostusarvo	10 402 792	10 010 246	-3,8
	Kayttokate	4 364 100	3 954 451	-9,4
	Liikevaihto	21 981 326	22 009 744	0,1
	Nettotulos	2 827 242	2 422 320	-14,3
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	Aineelliset nettoinvestoinnit	341 407	322 208	-5,6
	Jalostusarvo	8 086 979	8 102 368	0,2
	Kayttokate	1 573 893	1 581 486	0,5
	Liikevaihto	15 996 056	15 989 707	0,0
	Nettotulos	1 012 546	1 007 871	-0,5

		1 000 euroa		Vuosimuutos
		2018, ennakko	2018, lopullinen	%
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	Aineelliset nettoinvestoinnit	576 507	564 589	-2,1
	Jalostusarvo	6 823 844	6 793 333	-0,4
	Käytökate	1 514 308	1 490 705	-1,6
	Liikevaihto	12 819 962	12 774 039	-0,4
	Nettotulos	770 165	749 667	-2,7

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston laatuseroste

1. Tilastotietojen relevanssi

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimivia yrityksiä. Tilasto sisältää toimialoittaisia tietoja yritysten lukumäärästä, henkilöstöstä ja tilinpäätöksistä.

Tilastoyksikkönä on Tilastokeskuksen määritelmän mukainen yritys. Tilastovuodesta 2017 lähtien tietoja on tuotettu sekä yrityksiin että oikeudellisiin yksiköihin (y-tunnus) perustuen. Kuntien liikelaitokset sisältyvät tilastoaineistoon. Yritysten tilinpäätösaineiston kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt sekä rahoitus ja vakuutus toiminta.

Yritysyksikkö vastaa pienintä oikeudellisten yksiköiden ryhmää, joka muodostaa päätöksenteossaan itsenäisen tuotantoyksikön. Sillä on kaikki tarvittavat tuotannon tekijät, se myy tuotteita markkinoille ja sitä johdetaan kokonaisuutena.

Tilastokeskus muodostaa yritysyksikön samaan konserniin kuuluvista Suomessa sijaitsevista yhtiöistä. Konsernin oikeudellisista yksiköistä (y-tunnus) voidaan muodostaa yksi tai useampia yritysyksiköitä. Konserneihin kuulumattomilla yrityksillä yritysyksikkö vastaa aina oikeudellista yksikköä.

Tilasto sisältää keskeiset tilinpäätöstiedot sekä näistä laskettuja kannattavuuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuja. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja sekä yritysten rakennetta kuvaavia tietoja.

Rakenne- ja tilinpäätöstilaston tietokantataulujen yhteydessä julkaistaan voittoa tavoittelemattomista yhteisöistä erillinen StatFin –taulu.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään ryhmitettynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät: käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot sekä myyntitappiot ja fuusiotappiot esitetään satunnaisina erinä. Myös konserniavustukset esitetään ennen kokonaistulosta. Ennen käyttökateä esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista. Uuden tuloslaskelmakaavan mukaan maksetut ja saadut konserniavustukset ilmoitetaan Tilinpäätössiirtojen ryhmässä eikä enää Satunnaisina tuottoina ja kuluina. Konserniavustusten vaikutus on huomioitu kokonaistuloksessa ja se on siten vertailukelpoinen aikaisempiin vuosiin.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – käyttöomaisuuden myyntivoitot – fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset – vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate} - \% = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos} - \% = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos - \%} = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos - \%} = \frac{\text{Käyttökate+rahoitustuotot - rahoituskulut - verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto - \%} = \frac{\text{Nettotulos+rahoituskulut + verot}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Jalostusarvo/henkilöstökulut

Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma+tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{Tase - saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat/liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma - saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Tilastokeskuksen määritelmän mukaan yritys on päätöksenteossaan itsenäinen yksikkö, joka tuottaa tavaroita ja/tai palveluja markkinoilla myytäväksi. Yritys voi muodostua yhdestä tai useammasta oikeudellisesta yksiköstä. Jos yritys on muodostettu useammasta oikeudellisesta yksiköstä, niin yksiköiden välisiä liiketoimia on eliminoitu.

Oikeudellisia yksiköitä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö, osuuskunta, säästöpankki ja taloudellinen yhdistys),
- kuntien liikelaitokset.

Henkilöstö

Henkilöstö sisältää sekä palkansaaajien että yrittäjien työpanoksen henkilötyövuosina mitattuna. Esimerkiksi läpi vuoden kokoaikaisena työskennelleen henkilön työpanos vastaa yhtä henkilötyövuotta. Vastaavasti esimerkiksi vuoden ajan puolipäiväisenä työskennellyt henkilö vastaa puolta henkilötyövuotta. Tiedusteluihin sisällyttämättömien yritysten henkilöstö on estimoitu palkkatietojen, sekä yritysten ja palkansaaajien taustatietojen perusteella. Ennakkotilaston tiedoissa yrittäjien työpanoksena on käytetty edellisen vuoden yrittäjätietoja.

Liikevaihto

Liikevaihto on yritysten virallisten tilinpäätösten mukainen. Jos yrityksen tilikausi poikkeaa 12 kuukaudesta, mutta toiminta on jatkunut koko vuoden, niin liikevaihto ja myös muut tilinpäätöstiedot muunnetaan vastaamaan 12 kuukautta. Rahoitus- ja vakuutus toiminnalle ei tilastoida liikevaihtoa.

Palkkasumma

Palkkasumma on tilikaudelta ja niihin sisältyvät rahapalkan lisäksi ennakkoperintälain mukaiset luontaisedut. Palkkasummaan sisältyvät myös yrittäjien itselleen maksamat palkat. Optiotuet eivät sisälly palkkoihin. Tilinpäätöstietojen yhteydessä esitetään tuloslaskelman mukaiset palkat ja henkilöstösivukulut yhteensä.

Luokitukset

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev. 2:een siten, että NACE:n nelinumerotaso on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjä noudattaen.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on Verohallinnon asiakastietokannassa olevan oikeudellisen muodon mukainen. Tilastossa julkaistaan eriteltyinä tärkeimmät oikeudelliset muodot tilastollisen tietosuojan huomioiden.

Sektoriluokka

Käytetty sektoriluokitus on Sektoriluokitus 2012 (Tilastokeskus, Käsikirjoja 5, Helsinki 2012). Luokituksessa yksiköt jaetaan omistajuuden, toiminnan tarkoituksen ja rahoitustavan perusteella eri sektoreihin. Ennakkotietoja ei julkisteta sektoriluokan mukaan.

Omistajatyypit

Yrityksen omistajatyypin määrittelyssä käytetään luokitusta: yksityinen kotimainen, valtio, kunta, Ahvenenmaan maakunta, ulkomaalaisomisteinen tai muu omistajatyypit. Ennakkotietoja ei julkisteta omistajatyypin mukaan.

Kokoluokitus

Yritysten liikevaihto- ja henkilöstötietoja luokitellaan toimialoittain henkilöstön ja liikevaihdon määrän mukaan siten, että luokkaan kuuluvat arvot, jotka ovat suurempia tai yhtä suuria kuin luokan alaraja mutta pienempiä kuin luokan yläraja. Henkilöstön suuruusluokat ovat 0–4, 5–9, 10–19, 20–49, 50–99, 100–249, 250–499, 500–999 ja 1 000–. Liikevaihdon suuruusluokat ovat tuhansina 0–39, 40–99, 100–399, 400–1 999, 2 000–9 999, 10 000–39 999, 40 000–199 999 ja 200 000–.

Tilinpäätöstiedoissa käytetään EU:n komission suosituksen (6.5.2003) mukaista luokitusta pieniin ja keskisuuriin (Pk) yrityksiin (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003). Pk-yritykset sekä pienet yritykset määritellään seuraavien sääntöjen mukaan.

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
 - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
 - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
 - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK-yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihdon ja taseen loppusummien rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia ennen tilastovuotta 2003 julkaistuihin tietoihin.

Lait ja asetukset

1. Kirjanpitolaki ja –asetus 30.12.1997/1336.
Laki Kirjanpitolain muuttamisesta 1376/2016
2. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittain yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 295/2008.
3. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus. Euroopan neuvoston asetus No 696/93.
4. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2008 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev. 2:een, jota on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä tasolla.
5. Yritysrekisteriasetus 177/2008.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Rekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyypit ja palkansaajien suuruusluokka. Tilastoon yritykset on valittu käyttäen rajoituksia toiminta-ajalle, henkilöstölle, liikevaihdolle ja taseelle. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilastoon. Lisäksi markkinaehtoiset kunnalliset liikelaitokset ovat tilastossa mukana.

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoveroaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluihin. Elinkeinoveroaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverolain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Tilastokeskuksen yritysten rakennekyselyllä kerätään vuosittain vähintään viisi henkilöä työllistävien monitoimipaikkaisten ja vähintään 20 henkilöä työllistävien yksitoimipaikkaisten yritysten tiedot. Alle 20 henkilöä työllistävistä yrityksistä tiedustellaan yksiköt, joilla tiedot hallinnollisten rekistereiden, kaupallisten aineistojen tai Tilastokeskuksen muiden kyselyjen perusteella ovat muuttuneet. Perustetut yritykset sisällytetään yleensä kerran uusien yritysten kyselyyn melko pian toiminnan aloittamisen jälkeen. Omista kyselyistä saadaan muun muassa palkansaajien määrä, toimiala ja osoitetiedot. Kyselyihin sisällytettävien yritysten palkansaajien määrä estimoidaan Verohallinnon verotusaineiston palkkatietojen perusteella. Yrittäjät estimoidaan kaikille yrittäjälätkettä- ja palkkaa maksaneille. Estimointimalli perustuu yritysten maksamiin palkkoihin, toimialaan sekä sen työntekijöiden taustatietoihin. Täydentävänä tietona käytetään myös liikevaihdon kuukausikuvaajien tietoja yritysten maksamista palkoista.

Tilastokeskuksen tilinpäätöskyselyllä kerätään vuosittain tietoja noin 5 000 yritykseltä. Tilinpäätöstilaston kohdejoukosta kyselyyn kuuluvat kaikki yli 50 henkilöä työllistävät yritykset. Lisäksi 10–50 henkilöä työllistävistä yrityksistä kyselyyn on valittu yritykset satunnaisotannalla. Kyselyssä on myös joitain alle 10 henkilöä työllistäviä yrityksiä sekä kaikki markkinaehtoiset kunnalliset liikelaitokset.

Tilastokeskuksen tilinpäätöskyselyssä kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja. Aineistoa tarkistetaan erilaisilla sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteilla. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

Yritysyksikön sisäisten liiketoimintojen eliminoimiseksi tietoja on kysytty isoimpien konsernien yrityksiltä tilinpäätöskyselyn yhteydessä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Rakenne- ja tilinpäätöstilasto kattaa kaikki toimialat, oikeudelliset muodot ja omistajatyypit. Tilastoon tulevat yritykset, jotka ovat toimineet yli puoli vuotta tilastovuonna ja jotka ovat työllistäneet enemmän kuin puoli henkilöä tai tase ylittää 170 000 euroa tai joiden liikevaihto on ylittänyt vuosittain määritellyn tilastorajan (11 598 euroa vuonna 2018).

Toimialalta A (Maatalous, metsätalous ja kalatalous) maatiloista ovat mukana tilat, joiden maataloustulos on tilastovuonna ylittänyt liikevaihdon tilastorajan. Maatilataloudesta saadaan kattavasti vain henkilöstötiedot. Toimialalta 02 mukana ovat ne yksiköt, joiden tuotot metsätaloudesta ylittävät tilastorajan.

Rahoitus- ja vakuutustoiminnasta (toimialat 64, 65, 66) julkaistaan vain yritysten lukumäärät ja henkilöstötiedot.

Tupakkatuotteiden valmistuksen toimialalla (TOL 12000) toimii kaksi pientä, mutta tilastorajan ylittävää yritystä. Näiden yritysten tietoja ei julkaista omalla toimialallaan ja yritykset eivät sisälly toimialojen yhteenlaskettuihin tietoihin. Tupakkatuotteiden valmistuksen tietojen julkaiseminen johtaisi huomattavasti merkittävämmän toimialan tietojen suojaamiseen.

Tilinpäätöstietoja julkaistaan toimialoilta B-S, pois lukien Rahoitus- ja vakuutustoiminta.

Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Aineiston puuttuvat arvot korvataan eli imputoidaan ensisijaisesti yrityksen aikaisempien vuosien tiedoilla ja toiseksi liikevaihdoltaan ja henkilöstömäärältään vastaavanlaisen yrityksen tiedoilla.

Yritysten tiedot perustuvat oikeudellisiin yksiköihin. Useasta oikeudellisesta yksiköstä muodostettujen yritysyksiköiden sisäisiä tuottoja ja kuluja sekä taseen eriä on konsolidoitu. Manuaalisesti on käsitelty 45 yrityksen tiedot.

Tilaston lukuja julkaistaan sekä ennakkollisina että lopullisina. Perusaineiston täydentyminen ja lopettamistietojen päivittäminen aiheuttavat muutoksia lopullisiin tietoihin ennakkollisiin tietoihin verrattuna.

Yritysten tiedoista julkaistaan neljä StatFin-taulua: Yritysten tilinpäätöstiedot, Yritykset toimialoittain, Yritykset toimialoittain ja liikevaihdon suuruusluokittain ja Yritykset toimialoittain ja henkilöstön suuruusluokittain.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten rakenne- ja tilinpäätösaineistosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syyskuussa ja lopulliset tiedot joulukuussa. Mittausajanjaksona on tilikausi, joka päättyi 1.1.2018 - 31.12.2018 välisenä aikana.

5. Tietojen saatavuus

Vuodesta 2012 alkaen Rakenne- ja tilinpäätöstilaston tiedot sekä kuvaus ja muut metatiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internet -sivuilla <http://www.stat.fi/til/yrti/index.html>

Aikaisempien vuosien tietoja löytyy StatFin-tilastotietokannoista <http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/>

Rakenne- ja tilinpäätöstilaston yritysaineisto on mahdollista saada tutkimuskäyttöön suojatussa muodossa. Käyttö tapahtuu Tilastokeskuksen tutkimuslaboratoriossa. Lisätietoja: <http://www.stat.fi/tup/mikroaineistot/index.html>.

Lisätietoja tilastosta antavat Lisätietoja -sivulla mainitut henkilöt: <http://tilastokeskus.fi/til/yrti/yht.html>.

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kirjanpitolain muutokset sekä toimialaluokituksen muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

Vuodesta 2007 alkaen tiedot on luokiteltu toimialaluokituksen TOL 2008 mukaan. Tilastovuonna 2008 uudistettiin henkilöstön laskentatapaa noudattamaan kokovuosityöllisen määritelmää.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon kausiveroaineistosta. Liikevaihdon määrittely kausiveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Tilastovuodesta 2013 lähtien yritys- ja toimipaikkarekisterin ja tilinpäätöstilaston tiedot on yhtenäistetty. Aikaisempina vuosina yritysten luokittelussa toimialoille on ollut jonkin verran eroja. Yritysten lukumäärätiedoissa on ollut myös eroja.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Luokitteluperusteena on käytetty myös henkilöstön lukumäärää ja liikevaihtoa.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonnäkökulma perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin. Lisäksi tilinpäätöstilaston jalostusarvo arvioidaan tuottajahintaan.

Lisätietoja

Rauno Viita 029 551 3381

Jyri Järvinen 029 551 3562

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

rakenne.tilastot@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

ISSN 2342-6217 (pdf)

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi